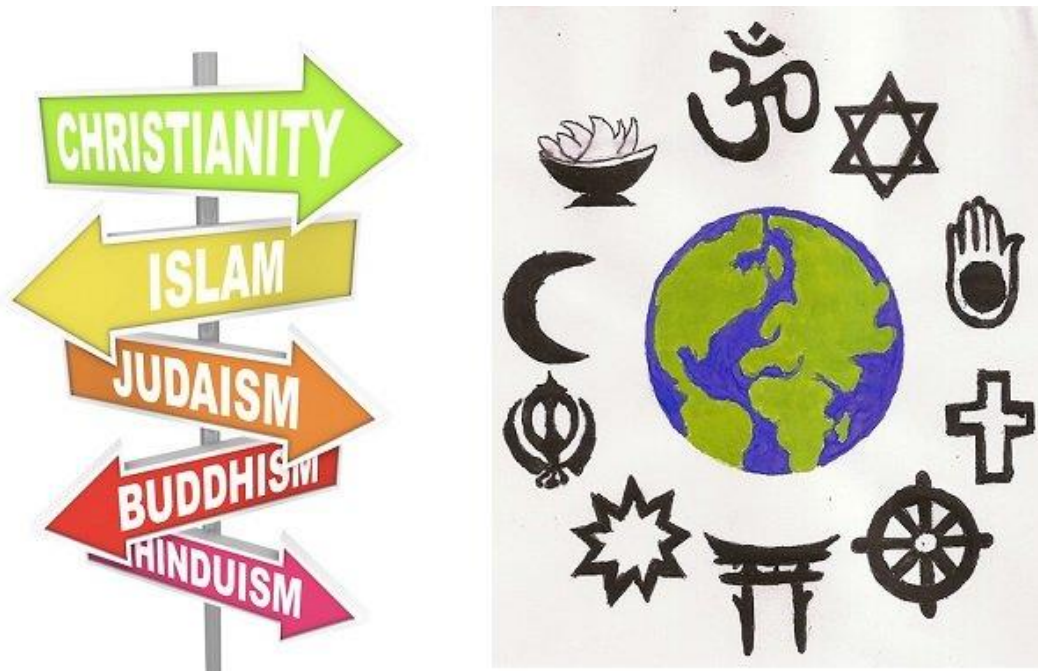

Ποιοί είναι οι ιδρυτές των θρησκειών;

Τις θρησκείες, όχι μόνο τις παλιότερες αλλά και τις νεότερες, τις χωρίζουμε σε πολυθεϊστικές και μονοθεϊστικές, δηλαδή σ' αυτές που δέχονται την ύπαρξη πολλών Θεών και σ' αυτές που δέχονται την ύπαρξη ενός Θεού.

Εκτός όμως από την παραπάνω διάκριση, οι θρησκείες χωρίζονται – άσχετα αν είναι πολυθεϊστικές ή μονοθεϊστικές – σ' αυτές που χρωστούν την ύπαρξή τους σε κάποιο ιδρυτή και σ' αυτές που υπήρχαν παραδοσιακά, χωρίς να τις έχει ιδρύσει κάποιος.

Τους ιδρυτές των θρησκειών, τους αναφέρουμε όχι με την σειρά εμφάνισή τους αλλά με αλφαβητική σειρά.

Οι ιδρυτές των θρησκειών είναι οι παρακάτω:

1. Βούδας
2. Ζωροάστρης
3. Ιησούς Χριστός
4. Κομφούκιος
5. Λάο – Τσε
6. Μένκιος
7. Μωάμεθ
8. Νάνακ

1. Βούδας

Πριν αναφερθούμε στα βιογραφικά στοιχεία του Βούδα, είναι ωφέλιμο να γίνουν δύο απαραίτητες διευκρινίσεις, επειδή επικρατεί σύγχυση γύρω από αυτές στους περισσότερους ανθρώπους. Πρώτον, πως ο Βούδας δεν ονομαζόταν Βούδας, όπως θεωρούν οι περισσότεροι, ούτε πως το όνομα Βούδας σημαίνει Θεός. Άλλωστε ποτέ ο Βούδας δεν υποστήριξε πως είναι Θεός ή έστω γιος κάποιου Θεού.

Ο Σιντάρτα ή Σινχάρτα Γκαουτάμα – αυτό ήταν το πραγματικό όνομα του Βούδα – ήταν γιος ενός πλούσιου ηγεμόνα του Σουντοντάνα που κυβερνούσε στη Σακιά, μια μικρή επαρχία στα βόρεια της Ινδίας, που σήμερα διχοτομείται από τα σύνορα με το Νεπάλ.

Για το έτος γεννήσεώς του δεν υπάρχει ομοφωνία. Οι διάφορες Βουδιστικές σχολές δεν συμφωνούν απόλυτα πότε έζησε ο Δάσκαλός τους. Έτσι είναι δύσκολο να εντοπιστεί αν γεννήθηκε τον 7^ο αιώνα ή τον 6^ο αιώνα ή τον 5^ο αιώνα π.Χ. Η Τεραβάντα που επικρατεί στην Νότια Ασία τοποθετεί τη ζωή του μεταξύ 623 και του 543 π.Χ. Οι Μαχαγιάνα Βουδιστές υποστηρίζουν διάφορες απόψεις. Επί πολλά χρόνια επικρατούσε η θεωρία πως έζησε ανάμεσα στο 563 έως το 483 π.Χ. Όλοι όμως συμφωνούν πως έζησε 80 χρόνια.

Σύμφωνα με μερικές Βουδιστικές ιστορίες, εμφανίζονται εικασίες πως προηγήθηκε μία άωμος σύλληψη του Σιντάρτα από την μητέρα του Μάγια, κατά την οποία το Άγιο Πνεύμα – ανταποκρινόμενο στα έθιμα της χώρας – πήρε την μορφή ενός

λευκού ελέφαντα. Η μητέρα του πέθανε, πριν καλά – καλά προλάβει να τον φέρει στον κόσμο και έτσι τον εμπιστεύτηκαν στην αδελφή της την Μαχαππρατζαπάτι που ήταν δεύτερη σύζυγος του πατέρα του.

Τα παιδικά και νεανικά του χρόνια τα πέρασε μέσα στην πολυτέλεια και την χλιδή. Στα 16 χρόνια του παντρεύτηκε μια όμορφη και ευγενική νέα την Γιασοντάρα ή Μπαντακακάνα που ήταν ξαδέλφη του. Το ζεύγος απέκτησε έναν γιο τον Ραχούλα 13 χρόνια μετά το γάμο του.

Σύμφωνα με την παράδοση είδε διαδοχικά **«τέσσερα θεάματα»**: *ένα καταβεβλημένο γέροντα, ένα βαριά άρρωστο, ένα σώμα νεκρού και ένα γαλήνιο ασκητή*. Τότε συνειδητοποιώντας την ματαιότητα της ζωής και την πιθανή διέξοδό της – στο πρόσωπο του ασκητή – εγκατέλειψε τα πάντα που είχε, όπως άνετη ζωή, γυναίκα και παιδί και στα 29 χρόνια του πήγε να μαθητεύσει σε ένα θρησκευτικό δάσκαλο και ασκητή τον Αλάρα Καλάμα που δίδασκε τις μεθόδους του αυτοβυθισμού και της αυτοσυνειδησίας. Απογοητεύτηκε όμως από τις περίπλοκες θεωρίες του και τον εγκατέλειψε γινόμενος μαθητής σε ένα άλλο ασκητή τον Ουντάκα Ραμαπούττα. Όμως την ίδια απογοήτευση ένιωσε και εκεί και αφού τον εγκατέλειψε και αυτόν επιδόθηκε σε μια αμείλικτη άσκηση του σώματος πιστεύοντας πως έτσι θα βρει την λύτρωση.

Τέλος αφοσιώθηκε σε μια παρατεταμένη βαθιά περισυλλογή κάτω από μια συκομοριά, την γνωστή πλέον ως «μπόντι – δέντρο».

Το δέντρο Bodhi, στο οποίο λέγεται ότι ο Βούδας Gautama έλαβε το φωτισμό

Ύστερα από 49 ημέρες εντατικής ενδοσκόπησης μια νύχτα του Μαΐου που είχε πανσέληνο, έφθασε σε μια εσωτερική έλλαμψη, συνειδητοποιώντας ξαφνικά πως το πρόβλημα στον άνθρωπο είναι η «τάχνα» δηλαδή η επιθυμία από την οποία οφείλει να απαλλαγεί ο άνθρωπος, για να μπει στην αιώνια μακαριότητα την «νιρβάνα».

Έγινε λοιπόν ο Σιντάρτα Γκαουτάμα, «Βούδας» = «Φωτισμένος», αυτός που ανακάλυψε την αλήθεια, την οποία στο εξής έβαλε σκοπό στη ζωή του να μεταδώσει στους ανθρώπους. Αμέσως κάνει και τους πρώτους μαθητές στο πρόσωπο των πέντε πρώτων ασκητών που τον πλησίασαν, οι οποίοι αποδεχόμενοι την διδασκαλία του Βούδα γίνονται δεκτοί ως «μπίκου» = μοναχοί.

Ο αριθμός τους σε λίγο αυξάνονται σε 60, στους οποίους αναθέτει – όπως έκανε άλλωστε και ο ίδιος – να περιοδεύουν σε πόλεις και χωριά για να κηρύττουν την θεωρία του. Σύντομα σε όλη την δυτική περιοχή του ποταμού Γάγγη ιδρύονται τα πρώτα ανδρικά Βουδιστικά μοναστήρια και πολύ αργότερα μετά από αρκετούς δισταγμούς δίνει την συγκατάθεσή του να ιδρυθεί και το πρώτο γυναικείο μοναχικό τάγμα στο οποίο προσχωρούν η θετή μητέρα του και η γυναίκα του.

Πολλοί βασιλείς και ηγεμόνες της Ινδίας, ίσως και λόγω της ευγενικής καταγωγής του, γίνονται αφοσιωμένοι οπαδοί του, όπως και πολλοί απλοί άνθρωποι από όλα τα κοινωνικά στρώματα. Σαράντα πέντε χρόνια διήρκεσε η διδασκαλία του και σε ηλικία 80 ετών, κατευθυνόμενος στην πόλη Βασάλι αρρωσταίνει βαριά, που όμως κατορθώνει να συνέρθει και να συνεχίσει την πορεία του.

Φιλοξενούμενος αυτός και η συνοδεία του στο κτήμα του πιστού οπαδού του Τσουντα, γευματίζει ένα βαρύ φαγητό, χοιρινό με μανιτάρια που έμελλε να είναι και η αιτία του θανάτου του, όταν κατευθύνθηκε στην περιοχή της Κουσινάρα. Εκεί σβήνει – σύμφωνα με την παράδοση – μια νύχτα του Μαΐου με πανσέληνο το 483 π.Χ., λέγοντας τα τελευταία διδακτικά λόγια: «Η φθορά είναι συνδεδεμένη με όλα τα σύνθετα πράγματα. Εργασθείτε για την σωτηρία σας με πολύ ζήλο» και περνάει πλέον στο απόλυτο τίποτα, «νιρβάνα».

Οι οπαδοί του και οι κάτοικοι της περιοχής καίνε το λείψανό του και του αποδίδουν τιμές για επτά ημέρες. Οι στάχτες του μοιράζονται στα οκτώ κρατίδια της περιοχής που έζησε και δίδαξε και αργότερα τοποθετούνται σε ειδικά μαυσωλεία τις λεγόμενες «στούπες», οι οποίες στην συνέχεια γίνονται τόποι λατρείας και προσκυνήματος των πιστών.

2. Ζωροάστρης

Ο Ζωροάστρης είναι ο ιδρυτής της Περσικής θρησκείας του Ζωροαστρισμού. Όπως συμβαίνει και με άλλους ιδρυτές θρησκειών, τα βιογραφικά του στοιχεία καλύπτονται από πέπλο για δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, ότι βιογραφικά του στοιχεία έχουν διασωθεί μέχρι σήμερα είναι ελάχιστα και αποσπασματικά και δεύτερον οι μύθοι για την ζωή του μπερδεύονται με την πραγματικότητα. Κατ' αρχάς δεν γνωρίζουμε πότε ακριβώς έζησε. Οι παλαιότεροι ερευνητές τον τοποθετούν την περίοδο του 7^{ου} ή 6^{ου} αιώνα π.Χ., ενώ οι νεότεροι επιλέγουν την εποχή μεταξύ 1400 και 1000 π.Χ. Βλέπουμε δηλαδή μια διαφορά που φτάνει και τα 700 με 800 χρόνια.

Το όνομά του το οποίο είναι η εξελληνισμένη μορφή του αρχαιοπερσικού «**Zαρατούστρα**», σημαίνει «*αυτός με τις ανοιχτόχρωμες καφέ καμήλες*» ή το πιθανότερο «*εκείνος που κατευθύνει τις καμήλες*». Μέλος της υποφυλής Σπιτάμα, γεννήθηκε μάλλον στην επαρχία της Βακτριανής, περιοχή η οποία βρίσκεται σήμερα στα σύνορα Αφγανιστάν με Τουρκεστάν. Ανήκε στο ινδοϊρανικό κύμα που έφτασε στην Περσία στα μέσα της 2ης χιλιετηρίδας π.Χ., τότε που ήταν μια μεταβατική περίοδος για τον γηγενή πληθυσμό της ευρύτερης περιοχής, αφού εγκαταλείπονταν ο νομαδικός βίος προς χάρη του αγροτικού. Ο ίδιος ονομάζει τον εαυτό του «Ζαουτάρ», δηλαδή «ιερέα» που έχει την δυνατότητα να πέφτει σε έκσταση για να επικοινωνεί με το θείο και τα πνεύματα. Σύμφωνα με την παράδοση, νυμφεύτηκε τρεις φορές και απέκτησε από αυτούς τους γάμους τρεις γιους και τρεις θυγατέρες.

Όταν συμπλήρωσε την ηλικία των 30 ετών έλαβε την κλήση στο προφητικό έργο μέσα από ένα όραμα. Το όραμα αυτό τον προβλημάτισε και όταν ακολούθησαν και άλλα, βεβαιώθηκε πως ήταν ο εκλεκτός ο οποίος όφειλε να μεταδώσει στους ανθρώπους την θρησκευτική αποκάλυψη για την μοναδικότητα του Θεού του Καλού ο οποίος ονομάζονταν Αχούρα Μάσδα. Για να το πετύχει αυτό, έπρεπε να έρθει αντιμέτωπος με το μέχρι τότε θρησκευτικό κατεστημένο, γεγονός που έπραξε, με αποτέλεσμα να προκαλέσει και θερμή αφοσίωση στο πρόσωπό του αλλά και βίαιη αντίδραση. Αποδοκίμασε ορισμένες αιματηρές θυσίες και παραδοσιακά τελετουργικά του Παρσισμού της παραδοσιακής δηλαδή θρησκείας των Περσών, ενώ αντίθετα επέμενε στην καθαρότητα της ψυχής. Κράτησε όμως τον σεβασμό στη φωτιά, που θεωρούσε πως εκφράζει την λαμπρότητα του Αχούρα Μάσδα, αλλά και επειδή έχει και καθαρική σημασία. Η διδασκαλία του Ζωροάστρη δεν έμελλε να βρει απήχηση και ανταπόκριση άμεσα από τους Πέρσες, αλλά παρόλα αυτά δεν απογοητεύτηκε.

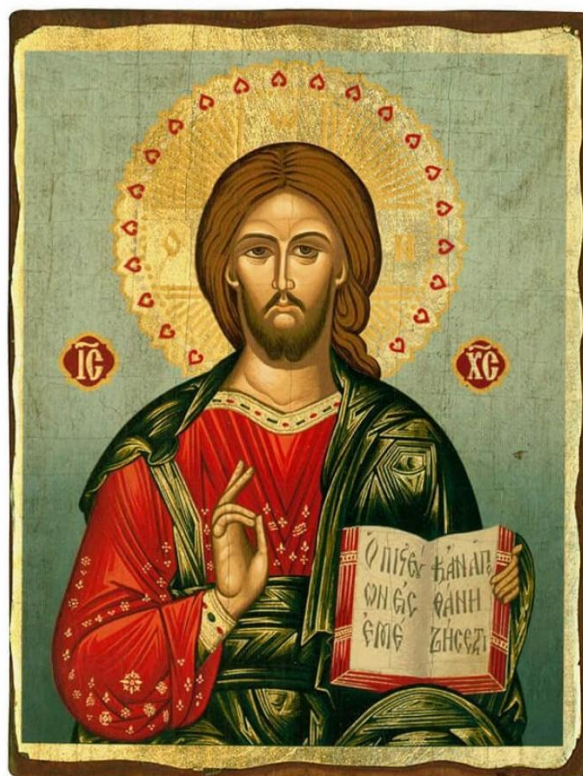
Δέκα ολόκληρα χρόνια χρειάστηκαν να περάσουν για να βρει τον πρώτο του οπαδό, ο οποίος μάλιστα ήταν και συγγενικό του πρόσωπο δηλαδή εξάδελφός του. Λόγω της αντίδρασης που συνάντησε αναγκάστηκε να φύγει από την φυλή του και να καταφύγει τελικά στην αυλή του βασιλιά Βιστάσπα, ο οποίος έγινε και οπαδός του.

Με την υποστήριξη του Βιστάσπα ο Ζωροαστρισμός ανακηρύχτηκε επίσημη θρησκεία της Περσίας. Οι μαθητές του Ζωροάστρη είναι γνωστοί με διάφορα ονόματα όπως, «πτωχοί», «φίλοι», «γνώστες», «σύντροφοι στον όρκο», τα οποία προσδιορίζουν και τον χαρακτήρα τους.

Όλες οι πηγές συμφωνούν πως ο Ζωροάστρης πέθανε σε ηλικία 77 ετών. Σύμφωνα με κάποια μεταγενέστερη πληροφορία, φονεύθηκε από κάποιον ιερέα της παλιάς θρησκείας μπροστά σ' ένα βωμό, σε μια επιδρομή εναντίον της πρωτεύουσας του Βιστάσπα.

3. Ιησούς Χριστός

Ιδρυτής της θρησκείας του Χριστιανισμού. Είναι ο μοναδικός ιδρυτής θρησκείας ο οποίος υποστήριζε πως είναι Θεός που σαρκώθηκε για να σώσει τους ανθρώπους από το κακό και τον θάνατο. Το όνομα Ιησούς σημαίνει «Σωτήρας» και το Χριστός «αυτός που έχει χριστεί». Η σύλληψη του από την μητέρα του έγινε με υπερφυσικό τρόπο, χωρίς την συμμετοχή άντρα, αλλά με την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος και την δύναμη του Υψίστου.

Γεννήθηκε σε μια άσημη πόλη της Ιουδαίας την Βηθλεέμ την εποχή που αυτοκράτορας στη Ρώμη ήταν ο Οκταβιανός Αύγουστος, μεταξύ των ετών 7 – 4 π.Χ. Την όγδοη μέρα από την γέννησή του, του έγινε περιτομή σύμφωνα με τα Ιουδαϊκά έθιμα και σαράντα ημερών τον πήγε στον Ναό η μητέρα του, όπου εκεί προφήτευσε ένας δίκαιος άνθρωπος ο Συμεών πως θα είναι «σημείο αντιλεγόμενο» για τους ανθρώπους.

Αναγκάστηκε να φύγει για κάποιο χρονικό διάστημα με την μητέρα του Μαριάμ και τον θετό του πατέρα Ιωσήφ στην Αίγυπτο, διότι ο βασιλιάς Ηρώδης της Ιουδαίας ήθελε να τον εξολοθρεύσει, φοβούμενος πως θα του πάρει τον θρόνο, και επέστρεψε μετά το θάνατο αυτού το 4 π.Χ. Σε ηλικία 12 ετών επισκέφτηκε με τους γονείς του τον Ναό της Ιερουσαλήμ, όπου κατέπληξε τους σοφούς της εποχής του, με τις γνώσεις που διέθετε. Μέχρι την ηλικία των 30 ετών έμεινε με τους γονείς του στην πόλη της Ναζαρέτ, εξασκώντας το επάγγελμα του ξυλουργού. Στην ηλικία αυτή, αφού βαπτίστηκε από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο – ονομάστηκε έτσι γιατί μιλούσε για τον ερχομό αυτού – ξεκίνησε την διδασκαλία του και την δημόσια δράση του, επιλέγοντας για βοηθούς του ένα στενό κύκλο 12 μαθητών και ένα ευρύτερο κύκλο 70 μαθητών.

Ανάμεσα σ' αυτούς υπήρχαν και γυναίκες μαθήτριες, πράγμα πρωτάκουστο για τους ραβίνους (δασκάλους) της Ιουδαϊκής θρησκείας. Το καινούργιο μήνυμα που έφερε ήταν η αγάπη προς

όλους ακόμα και προς τους εχθρούς του καθενός. Το μήνυμά του δεν άρεσε στο κατεστημένο της εποχής του, γι' αυτό αφού τον συνέλαβαν με δόλο κατόπιν προδοσίας του Ιούδα, ενός εκ των 12 μαθητών του, τον καταδίκασαν σε θάνατο με σταύρωση. Η ποινή εκτελέστηκε το Πάσχα του 33 μ.Χ. την μεγαλύτερη γιορτή των Ιουδαίων. Μετά την ταφή του, αναστήθηκε και έκανε πολλές εμφανίσεις στους μαθητές του, τους οποίους μετά την ανάληψή του στους ουρανούς απέστειλε να διαδώσουν το μήνυμα του σε όλο τον κόσμο. Υποσχέθηκε πως θα έρθει ξανά στη γη, χωρίς να ορίσει συγκεκριμένη ημερομηνία, ένδοξα αυτή τη φορά και όχι ταπεινά όπως την πρώτη φορά για να αποδώσει δικαιοσύνη, ανταμείβοντας τους καλούς και τιμωρώντας τους κακούς.

4. Κομφούκιος

Ιδρυτής της ομώνυμης Κινέζικης θρησκείας του Κομφουκιανισμού. Είναι αυτός που έχει πει την περίφημη φράση *«όταν το δάχτυλο δείχνει το φεγγάρι ο ηλίθιος κοιτάζει τα δάχτυλο»*, φράση που σημαίνει την ενασχόλησή μας στη ζωή με περιττά και μη ουσιώδη πράγματα. Βέβαια για να είμαστε απολύτως ακριβείς ο Κομφούκιος, δεν υπήρξε ακριβώς ιδρυτής θρησκείας αλλά διαμόρφωσε την μέχρι τότε υπάρχουσα παραδοσιακή θρησκεία της Κίνας.

Το κανονικό όνομα του μεγάλου αυτού στοχαστή ήταν Κονκ Κίου και έζησε το 551 – 479 π.Χ. Ο τίτλος του, **Κονκ Φούτσι** δηλαδή ο δάσκαλος του Κονκ εκλατινίστηκε από τους χριστιανούς ιεραποστόλους σε *Κομφούκιος*. Ο πατέρας του ονομάζονταν Σου – Λιανγκ – Χο καταγόταν από ευγενική οικογένεια και είχε φήμη γενναίου και σοβαρού ανθρώπου. Δυστυχώς τον έχασε σε ηλικία τριών ετών με αποτέλεσμα να υποχρεωθεί να αναπτύξει διάφορες ικανότητες για να ξεφύγει από την ανέχεια.

Νυμφεύθηκε σε ηλικία 19 ετών και η γυναίκα του ανήκε στην οικογένεια Τζιεν Κουά από το κράτος του Σουνγκ. Του χάρισε ένα γιο, τον Λι και μια κόρη. Στα είκοσι τρία του χρόνια έχασε την μητέρα του και αποσύρθηκε τρία χρόνια για να την πενθήσει. Έζησε σε μια εποχή αλλαγής, στην οποία η αυξανόμενη ανεξαρτησία των φεουδαρχικών κρατών και η ταχύτατη εξάπλωση της αυτοκρατορίας υποβάθμιζαν την παλιά τάξη της φυλής η οποία ήταν και θρησκευτικά θεμελιωμένη. Το σύνολο αυτής της τάξης ήταν η παράδοση της παλιάς δυναστείας των Ζου 11ος π.Χ. αιώνας, που διατηρήθηκε στην πατρίδα του Κομφούκιου μέχρι τις μέρες του.

Η Κινέζικη παράδοση αποκαλεί τον Κομφούκιο, δοξάζοντας αργότερα το πρόσωπό του, μεγάλο δάσκαλο, γεγονός που ισχύει, τουλάχιστον στον βαθμό που ο ίδιος απέδιδε μεγάλη αξία στην μόρφωση και την αγωγή. Προσπάθησε αρχικά να συλλάβει εννοιολογικά τις αταξινόμητες κοινωνικές και πολιτικές σχέσεις της εποχής του, απορρίπτοντας τους χαρακτηρισμούς της εποχής των Ζου, οι οποίες σε τελευταία ανάλυση χρησιμοποιούνταν στα κοινωνικά δεδομένα και τις επανατοποθέτησε σε συνάρτηση με ηθικά δεδομένα.

Η «διδασκαλία» του ανάγεται πίσω στο Λουνγιού = «Συζητήσεις», μια ανθολογία των παραδόσεών του, τις οποίες συγκέντρωσαν οι μαθητές του ή κατά άλλους τα εγγόνια τους. Σημαντικότερα κείμενα θεωρούνται του ίδιου του Κομφούκιου το βιβλίο των ιστορικών πηγών και κυρίως το βιβλίο των ασμάτων. Έτσι η θρησκεία και τα έθιμα, αν και δεν έπαιζαν κατ' αυτόν κάποιο σημαντικό ρόλο, θεωρούνταν απαραίτητα στη διαμόρφωση και διατήρηση της κρατικής τάξης και κατ' επέκταση στην ευημερία του λαού. Υπάρχει πλήρης απουσία των μεταφυσικών θεωριών στη σκέψη του Κομφούκιου. Αποδέχεται την παλιά Κινέζικη πίστη που στηρίζεται στην λατρεία των προγόνων και την αγροτική λατρεία.

Θεωρεί πως το παρόν πρέπει να συγκρίνεται με την παλιά εποχή του «χρυσού αιώνα» και ο ηγεμόνας να προσπαθεί να μιμηθεί τους θρυλικούς ηγεμόνες του παρελθόντος που είχαν λάβει την ουράνια εντολή. Λέγεται πως ήταν τόσο αγαπητός στο λαό και δίκαιος, ώστε όταν ήταν υπεύθυνος σε μια επαρχία την Λου, δεν υπήρξε ούτε το παραμικρό παράπτωμα από τους κατοίκους της. Δυστυχώς πολεμήθηκε από τους πλούσιους της περιοχής, οπότε αηδιασμένος από αυτό το γεγονός αποτραβήχτηκε από τα κοινά. Το 482 π.Χ. έχασε τον γιο του Λι και τον επόμενο χρόνο τον αγαπημένο του μαθητή Γιεν Χούι, γεγονός που του στοίχισε ιδιαίτερα. Πέθανε το 479 στην αφάνεια σε ηλικία 73 ετών. Πολλοί αφοσιωμένοι μαθητές του τον θρήνησαν για τρία χρόνια.

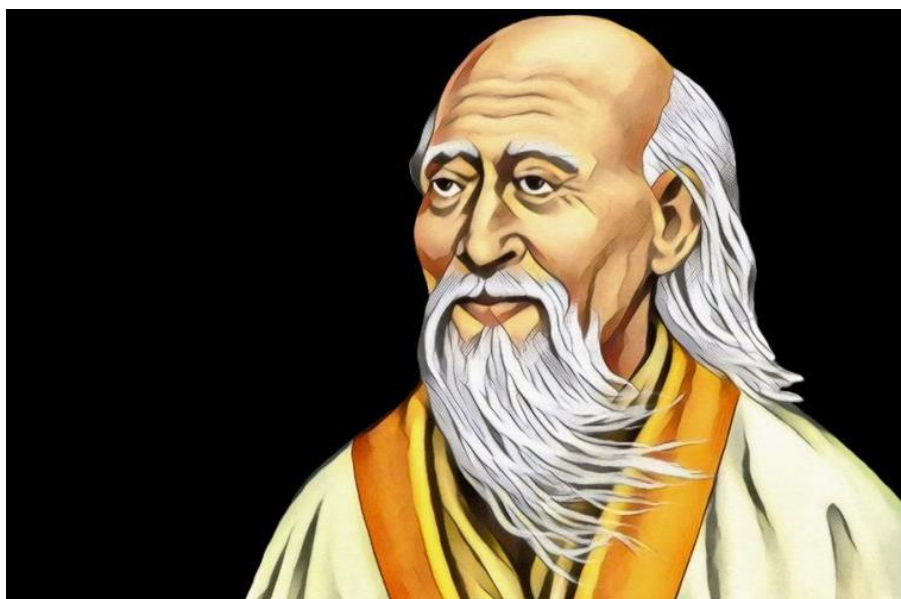
Στη σημερινή λαϊκή θρησκεία της Κίνας εξακολουθεί να παίζει σημαντικό ρόλο. Στη Ταϊβάν αντιμετωπίζεται σαν άγιος και κάθε χρόνο στις 28 Οκτωβρίου γιορτάζουν τα γενέθλιά του. Στο ναό του όμως ο Κομφούκιος δεν τιμάται ως θεός αλλά ως προπάτορας.

Στους κλασικούς ναούς που τιμάται το πνεύμα των προγόνων, δεν υπάρχουν αγάλματά του αλλά πίνακες ψυχής ως φύλακες του προγονικού πνεύματος του δασκάλου και των σημαντικότερων μαθητών του.

5. Λάο – Τσε

Περίφημος Κινέζος φιλόσοφος, ιδρυτής της Κινέζικης θρησκείας του **Ταοϊσμού**. Τα βιογραφικά στοιχεία της ζωής τους, βρίθουν από μυθολογικά στοιχεία με αποτέλεσμα να είναι αρκετά νεφελώδης ο χρόνος δράσης του.

Πιθανολογείται πως γεννήθηκε το 604 π.Χ. Ήταν επιμελητής της βασιλικής βιβλιοθήκης που βρίσκονταν στην πρωτεύουσα Λοχ η οποία κείτονταν όχι μακριά από την σημερινή Λοχ – Γιανγ της επαρχίας Χο – ναν. Το κύριο όνομά του ήταν Έρχ που σημαίνει αυτή και το επώνυμό του Λι που σημαίνει δαμάσκηνο. Έμεινε όμως γνωστός στην ιστορία με την επωνυμία Λάο – Τσε που σημαίνει «γέρο – δάσκαλος» ή «γέρο – φιλόσοφος» κυριολεκτικά όμως αποδίδεται ως «γεροντικό παιδί», γιατί σύμφωνα με την παράδοση κυοφορούνταν στην κοιλιά της μητέρας του επί 81 χρόνια και όταν τελικά γεννήθηκε τα μαλλιά του ήταν άσπρα και είχε όψη γέροντα. Από τους ερευνητές της αρχαίας Κινέζικης ιστορίας θεωρείται βέβαιο πως συναντήθηκε αρκετές φορές με την άλλη μεγάλη Κινέζικη φυσιογνωμία τον ονομαστό Κομφούκιο ο οποίος όμως φέρεται πως είναι πολύ προγενέστερός του. Μία από τις συναντήσεις αυτές έγινε το 571 π.Χ., η οποία όμως κάθε άλλο παρά φιλική ήταν, αλλά όμως έκανε ζωηρή εντύπωση στον Κομφούκιο η σοφία του Λάο – Τσε. Όσο για την χρονολογία

θανάτου του από ιστορικής άποψης δεν είναι τίποτα απολύτως βέβαιο.

Ο Κινέζος ιστορικός Σχη – μα – Τσιέν αναφέρει πως ο Λάο – Τσε έζησε για μακρό χρονικό διάστημα στην πρωτεύουσα. Βλέποντας όμως την κατάπτωση της δυναστείας των Τσεού, θέλησε να φύγει από αυτήν και να πορευτεί στα Β.Δ. της Κίνας. Στην αντίστοιχη όμως Β.Δ. πύλη της πόλης, αναγνωρίστηκε από τον φύλακα αυτής ονόματι Γιν – Χσι, ο οποίος και τον παρακίνησε να γράψει το βιβλίο «Ταό – Τεχ – Κινγκ» δηλαδή το βιβλίο για την θεότητα και την αρετή. Και πράγματι ο Λάο – Τσε γράφει αυτό το βιβλίο το οποίο είναι και η αρχή της θρησκείας του Ταοϊσμού. Ο εν λόγω ιστορικός αναφέρει στην συνέχεια, πως ο Λάο – Τσε, αφού το συνέγραψε το βιβλίο αυτό το παρέδωσε στον φύλακα της πόλης και αναχώρησε προς άγνωστο διεύθυνση και δεν μαθεύτηκε έπειτα ούτε το που ούτε το πότε πέθανε.

Παραδόσεις αναφέρουν πως έζησε ως ερημίτης μέχρι τα βαθιά γεράματα έως τα εκατό πενήντα με διακόσια χρόνια. Η μορφή του Λάο – Τσε δεν έπαψε ποτέ να είναι σεβαστή σε όλα τα στρώματα της Κινέζικης κοινωνίας. Για τον λαό έγινε άγιος και θεοποιήθηκε. Μια επιγραφή που χρονολογείται από το 165 μ.Χ. τον περιγράφει ως «απόρροια του αρχέγονου χάους», «συναιώνιο με τα φωτεινά σώματα», δηλαδή τον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια. Η πρωτόγονη απλότητα είναι το ιδανικό του. Η στάση που προτείνει για τη ζωή συνοψίζεται στην περίφημη φράση «γούό γουάι» δηλαδή «μην κάνεις τίποτε» ή «κάνε το κάθε τι μην κάνοντας τίποτε».

6. Μένκιος

Ο Μενγκ – Τσε ή Μένκιος όπως είναι γνωστός στη Δύση υπήρξε ένας ακόμα μεγάλος Κινέζος σοφός, για τον οποίο πολλοί θεωρούν πως είναι του ίδιου επιπέδου με τον Κομφούκιο. Οι ερευνητές παλιότερα θεωρούσαν πως έζησε το 372 έως το 289 π.Χ., τώρα όμως υποστηρίζουν πως έζησε από το 390 έως το 305

π.Χ. Η συμβολή του στην ανάπτυξη και επικράτηση της διδασκαλίας του Κομφούκιου υπήρξε τεράστια, με αποτέλεσμα να επηρεαστεί και ο πολιτισμός της Κίνας αλλά και όλης της Ανατολικής Ασίας. Θεωρείται κατ' αναλογία, ένας «Απόστολος Παύλος» του Κομφουκιανισμού. Το όνομά του είναι λατινική μεταγραφή του Μενγκ – Τσε ή Μονγκ – Ντζι ή Μανγκ – Ντζι και σημαίνει ο δάσκαλος Μενγκ.

Γεννήθηκε στο κρατίδιο Τσου από παλιά αρχοντική οικογένεια μια περιοχή που σήμερα ανήκει στην επαρχία Σαντούνγκ. Η ζωή του έχει αντίστοιχες αναλογίες με αυτές του Κομφούκιου. Ορφάνεψε τριών ετών από πατέρα γι' αυτό και ανέλαβε την ανατροφή του η μητέρα του η οποία στην κινέζικη παράδοση αποτελεί το σύμβολο της εκλεκτής μητέρας.

Ένας μαθητής του Κομφούκιου που υπήρξε και εγγονός του, ο Τζου Σσου τον μύησε στην διδασκαλία του Κομφουκιανισμού την οποία ενστερνίστηκε με τέτοιο ενθουσιασμό και πάθος ώστε να γίνει ο πιο διάσημος δάσκαλος της διδασκαλίας του. Για ένα σύντομο χρονικό διάστημα υπηρέτησε ως αξιωματούχος στο κρατίδιο Τσι, αλλά το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του το πέρασε ταξιδεύοντας σε διάφορες περιοχές της απέραντης Κίνας όπως την Τανγκ, Λιανγκ, Λου, στις οποίες έτυχε όχι μόνο φιλοξενίας αλλά και μεγάλων τιμών και αυτός και η συνοδεία του, αφού οι διάφοροι ηγεμόνες τον προσεταιρίστηκαν ως σύμβουλό τους. Η περίοδος αυτή του Μένκιου, έμεινε ονομαστή ως περίοδος «των αντιμαχομένων βασιλείων». Όμως, ότι συνέβη στον Κομφούκιο συνέβη και σ' αυτόν. Επειδή έδινε μεγάλη σημασία στο καλό το οποίο δεν ήταν αναγκαστικά και χρήσιμο και επειδή τόνιζε την αξία του απλού λαού, δυσaráεστησε τους Κινέζους ηγεμόνες αφού κάθε άλλο τους άρεσε αυτή η στάση του Μένκιου, με αποτέλεσμα να

τους εγκαταλείψει και να επιστρέψει γεμάτος απογοήτευση στη γενέτειρά του όπου αφοσιώθηκε μέχρι τον θάνατό του στην διδασκαλία του πλήθους των μαθητών του και την καταγραφή των φιλοσοφικών και πολιτικών ιδεών του.

Η βάση της διδασκαλίας του ήταν η απέραντη αισιοδοξία που έτρεφε για την ανθρώπινη φύση, παρά τις απογοητεύσεις που γνώρισε από αυτήν, αγγίζοντας κάποιες φορές τα όρια της ουτοπίας. Ανύψωσε τον απλό λαό λέγοντας πως ο άρχοντας για να κυβερνήσει χρειάζεται την σιωπηλή συγκατάθεσή του, οι δε γεωργικές μεταρρυθμίσεις που πρότεινε κινούνταν σε σοσιαλιστικά επίπεδα. Είναι ιδιαίτερα αγαπητός στον Κινέζικο λαό, γιατί με την καλλιέργεια της ηθικής ισότητας που πρέσβευε, του έδωσε την χαμένη του αξιοπρέπεια.

7. Μωάμεθ

Ιδρυτής της θρησκείας του Ισλαμισμού ή Μουσουλμανισμού. Γεννήθηκε το 570 μ.Χ. στην Μέκκα της Αραβίας. Ο πατέρας του πέθανε λίγο πριν γεννηθεί. Ορφανός λοιπόν από πατέρα, σε νεαρή ηλικία μπήκε στην υπηρεσία μιας πλούσιας χήρας που ονομάζονταν Χαντίτζα την οποία και τελικά παντρεύτηκε αν και ήταν κατά πολύ μεγαλύτερή του. Σε ηλικία 40 ετών, όπως αναφέρει το Κοράνι – το ιερό βιβλίο των Μουσουλμάνων – εμφανίστηκε μπροστά του ο άγγελος Γαβριήλ αναγγέλλοντας του πως ο Θεός (Αλλάχ) τον επέλεξε για τον τελευταίο του προφήτη. Ο Μωάμεθ κήρυττε πως ο Αλλάχ δεν είναι ο κορυφαίος μεταξύ των θεών, αλλά ο μοναδικός Θεός και η λατρεία άλλων θεών είναι αμαρτία.

Το πολυθεϊστικό περιβάλλον της γενέτειράς του Μέκκας και ιδιαίτερα η πλούσια τάξη αυτής αντιμετώπισε με εχθρότητα το κήρυγμα του Μωάμεθ και επιχείρησε μάλιστα να τον εξοντώσει. Γιατί κήρυττε την κοινωνική υπευθυνότητα, υμνούσε την φιλευσπλαχνία του Αλλάχ και την προοπτική της παραδείσιας χαράς. Οι ισχυροί και οι πλούσιοι φοβήθηκαν πως η εξάπλωση των απόψεων του θα επιδρούσε αρνητικά στο εμπόριο και τις επιχειρήσεις τους, κυρίως επειδή οι προσκυνητές του ιερού λίθου Κάαβα – ενός μαύρου μετεωρίτη – μπορεί να μην επέστρεφαν. Έτσι ο Μωάμεθ με τους οπαδούς του κατέφυγε στην πόλη Μεδίνα το 622 μ.Χ. Το γεγονός αυτό ονομάστηκε «Εγίρα» και θεωρείται από τους Μουσουλμάνους η αφετηρία της χρονολογίας τους δηλαδή το έτος 1 μ.Μ.

Στη Μεδίνα το κήρυγμα του βρήκε μεγάλη ανταπόκριση και η πόλη οργανώθηκε με βάση τη νέα θρησκεία. Προβλέποντας πως θα μπορούσε εξαιτίας της εξάπλωσης της διδασκαλίας του, να συγκρουστεί με τις αραβικές φυλές, οργάνωσε τους οπαδούς του σε μια στρατιωτική στρατιά. Έδειξε ιδιαίτερο αρχηγικό ταλέντο και ανέπτυξε διπλωματική ευελιξία και πειθώ στην ένωση των αραβικών φύλων. Οι πολιτικές δραστηριότητες του Μωάμεθ στον αραβικό ενωτικό αγώνα οδήγησαν συχνά σε αμφισβητήσεις, όσον αφορά στο γεγονός της αποκάλυψης και έγινε αιτία να του

αποδοθεί από τους αντιπάλους του ο τίτλος του «ψευτοπροφήτη», γεγονός που είναι εμφανές μέσα στο Κοράνι.

Ο ίδιος ο Μωάμεθ, αν και θεωρούσε τον εαυτό του τελευταίο προφήτη, εν τούτοις πίστευε πως ως άνθρωπος δεν ήταν πρότυπο αλάθητου ανθρώπου. Στην πορεία της διαμόρφωσης της παράδοσης του Ισλαμισμού μεταβλήθηκε σε αλάθητο, απόλυτα τέλειο άνθρωπο. Η διδασκαλία του έχει έντονες επιδράσεις από τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό, τον οποίο όμως γνώρισε από μοναχούς της αίρεσης του Νεστοριανισμού. Αυτός είναι που έδωσε στους Μουσουλμάνους την εντολή να στρέφονται στην Μέκκα κατά την διάρκεια της προσευχής και να τιμούν το Ραμαζάνι ως μήνα σαραντάημερης νηστείας. Το 630 μ.Χ. επιτέθηκε στην Μέκκα και την κατέλαβε εδραιώνοντας έτσι την κυριαρχία του. Το 632 μ.Χ. πέθανε και τον διαδέχτηκε ο στενός του συνεργάτης Αμπού – Μπάακρ, που πήρε τον τίτλο του χαλίφη (διαδόχου).

8. Νάνακ

Ιδρυτής της θρησκείας του Σικκισμού ή των Σιχ. Βλέποντας τις διαφορές και το μίσος που επικρατούσε ανάμεσα στους Ινδουϊστές και τους Μουσουλμάνους της Ινδίας, που πολλές φορές τους είχε οδηγήσει σε αποτρόπαια εγκλήματα, θέλησε να συγκεράσει και τις δύο θρησκείες, λαμβάνοντας στοιχεία και από την μία και από την άλλη, πιστεύοντας έτσι πως θα λύσει το πρόβλημα και θα φέρει την θρησκευτική ειρήνη.

Γεννήθηκε το 1469 μ.Χ. στο Ταλβάντι του Πουντζάμπ της Βόρειας Ινδίας, 65 χλμ περίπου νοτιοδυτικά της Λαχώρης. Ανήκε σε σημαντική κοινωνική τάξη (κάστα), αυτή των πολεμιστών «ξάτριγυας» η οποία ήταν αριστοκρατική κάστα. Ήταν ινδουϊστής στα πρώτα βήματά του και η περιοχή στην οποία ζούσε γίνονταν συχνά το θέατρο της βίας και του φανατισμού των Μουσουλμάνων και των Ινδουϊστών. Οι εμπειρίες αυτές τον οδήγησαν να αναζητήσει έναν συνδυασμό και μια υπέρβαση των θρησκευτικών αυτών ομάδων. Η μυστική ινδική παράδοση άσκησε επάνω του εντονότερη επίδραση από την μουσουλμανική.

Δίχως ν' απαρνηθεί τον κόσμο, την εργασία και την οικογένεια, αφού είχε σύζυγο και δυο γιους, βυθίστηκε για χρόνια σε έντονο στοχασμό. Σε ηλικία 30 ετών έζησε μια πνευματική εμπειρία, πως τάχα βρέθηκε στην αυλή του Θεού, από τον οποίο έλαβε απ' ευθείας τα θρησκευτικά του μηνύματα. Γι' αυτό άρχισε να περιοδεύει σε διάφορες περιοχές της Ινδίας που ήταν τα μεγάλα ινδουϊστικά και μουσουλμανικά κέντρα και να διδάσκει τις εμπειρίες του αυτές. Διάφορες ιστορίες, με αμφισβητούμενη ιστορική ακρίβεια, οι οποίες κυκλοφόρησαν μετά το θάνατό του και συγκεντρώθηκαν αργότερα σε ανθολόγια γνωστά ως «Τζάναμ - σάκκισ», αναφέρουν πως ταξίδεψε σε χώρες μακρινές, όπως Βαγδάτη, Μέκκα, Κεϋλάνη (σημερινή Σρι - Λάνκα), και ακόμα πως έφθασε ανατολικά μέχρι την Κίνα και δυτικά μέχρι την Ρώμη.

Το 1521 μ.Χ. με μερικούς αφοσιωμένους οπαδούς του εγκαταστάθηκε στο Καρταρπούρ, χωριό του κεντρικού Πουντζάμπ, όπου ίδρυσε την πρώτη κοινότητα των «σίκκα» (μαθητών). Είχε πια αναγνωριστεί ως «γκουρού»(δάσκαλος). Δίδασκε πως υπάρχει μόνο ένας Θεός που όμως δεν είναι δυνατόν να γίνει άνθρωπος. Δέχεται όπως και ο Ινδουϊσμός τον κύκλο των μετεμψυχώσεων για τον άνθρωπο και το νόμο του «κάρμα», πως δηλαδή την μορφή κάθε καινούργιας γέννησης καθορίζουν οι πράξεις της προηγούμενης ύπαρξης.

Στην κοινότητά του ήταν ευπρόσδεκτοι οι πάντες, άσχετα με το τι φύλλο ήταν ο καθένας και σε ποια κάστα ανήκε. Άλλοι από αυτούς έμεναν μόνιμα κοντά του, άλλοι όμως τον επισκέπτονταν συχνά για να πάρουν την ευλογία του και τις συμβουλές του.

Προτού πεθάνει όρισε διάδοχό του τον Λέχνα, ονομάζοντάς τον «Άνγκαντ» δηλαδή μέλος του σώματός μου».